

Брюксел, 19 февруари 2026 г.
(OR. en)

6172/26

UEM 74
ECOFIN 173
SOC 67
EMPL 26
COMPET 168
ENV 107
EDUC 40
RECH 55
ENER 55
JAI 178
GENDER 12
ANTIDISCRIM 13
JEUN 23
SAN 78

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Свързани със заетостта и социалната политика аспекти на препоръката относно икономическата политика на еврозоната за 2026 г. – <i>Одобряване</i>

1. На 25 ноември 2025 г. Комисията представи есенния пакет на европейския семестър за 2026 г., който включва, наред с другото, общото съобщение, доклада за механизма за предупреждение, проекта за съвместен доклад за заетостта и препоръка относно човешкия капитал. Подобно на предходната година пакетът включва и проект за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, чиято цел е по-добро интегриране на еврозоната и националните измерения на икономическото управление на ЕС.

2. Председателите на комитетите (Комитета по заетостта, Комитета за социална закрила и Комитета за икономическа политика във формат „еврозона“) работиха в тясно сътрудничество, за да дадат съгласуван принос.
3. Свързаните със заетостта и социалната политика аспекти на препоръката за еврозоната се съдържат в **препоръка 5, както и в съображения 9 и 10.**
4. На заседанието си от 9 декември 2025 г. Комитетът по заетостта и Комитетът за социална закрила обсъдиха препоръката и постигнаха съгласие по няколко изменения на текста на Комисията, които впоследствие бяха одобрени от Икономическия и финансов комитет и Работната група за Еврогрупата.
5. Комитетът на постоянните представители (I част) се приканва да изпрати проекта за препоръка на Съвета EPSCO с оглед на одобряването му на заседанието на 9 март 2026 г.
6. Текстът следва да бъде окончателно приет, след като бъде одобрен от Европейския съвет през март 2026 г.

Промените в приложението спрямо препоръката на Комисията (изложена в документ 16145/25), които попадат в областите на компетентност на Съвета EPSCO, са отбелязани с **получер шрифт**, а заличаванията — с квадратни скоби [...].

Текстът в приложението към настоящата бележка съответства на измененията, одобрени от Съвета ECOFIN на 17 февруари 2026 г.¹

¹ Док. 5732/26. Съветът ECOFIN одобри също обяснителна бележка по въпроса (док. ST 5991/1/26 REV 1).

Проект за ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

относно икономическата политика на еврозоната

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 136 във връзка с член 121, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2024 г. за ефективна координация на икономическите политики и за многостранно бюджетно наблюдение и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета², и по-специално член 3, параграф 3, буква а) от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси³, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

² ОВ L 1263, 30.4.2024 г., стр. 1.

³ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

като има предвид, че:

- (1) Препоръката на Съвета относно икономическата политика на еврозоната е неразделна част от годишния цикъл на макроикономическа координация. В нея се предлагат насоки за държавите членки от еврозоната, съобразени със специфичните предизвикателства, пред които е изправен Икономическият и паричен съюз.
- (2) Препоръката служи като инструмент за подпомагане на определянето на политическата програма на Еврогрупата и за насърчаване на политическите дискусии по въпроси от общ интерес, като спомага за насърчаване на съгласуваността и сближаването на политиките на Съюза и националните политики. Като осигурява общо разбиране за основните приоритети на политиките, тя допринася за по-ефективна координация на политиките, укрепва устойчивостта и повишава капацитета на еврозоната да реагира на външни сътресения и същевременно да се възползва от възможностите за устойчив и приобщаващ растеж, запазва стабилността и подпомага прехода към декарбонизирана и цифрова икономика.

- (3) Понастоящем еврозоната е изправена пред по-несигурна глобална среда, отколкото в който и да е момент през последното десетилетие. Геополитическото напрежение, по-специално продължаващата агресивна война на Русия срещу Украйна, която засяга източните гранични региони на ЕС, както и появата на по-фрагментиран, многополюсен световен ред променят търговските и финансовите модели. Едностранните подходи на основни партньори, особено в областта на търговията, създадоха напрежение на пазарите и породиха въпроси относно надеждността на дългогодишните международни рамки. От една страна, тези събития представляват външни сътресения, които нарушават световните вериги на доставки и създават нестабилност в търговията, капиталовите потоци и енергийните пазари. От друга страна, те подчертават значението на икономическата сигурност и отворената стратегическа автономност като ключови компоненти на икономическата устойчивост и подчертават спешната необходимост от инвестиции в критични способности и кръговост. В този контекст компасът за конкурентоспособността⁴ — стратегическа инициатива на Европейската комисия — предоставя ценна рамка за оценка както на предизвикателствата, така и на възможностите. Чрез определянето на три приоритетни области — преодоляване на изоставането в областта на иновациите, декарбонизация на икономиката и намаляване на стратегическите зависимости — той сочи къде Съюзът и еврозоната трябва да съсредоточат усилията си за осигуряване на просперитет в един бързо променящ се свят. За да се използват възникващите възможности, от съществено значение са ориентиранията към бъдещето политики, по-тясната координация между държавите членки и подновеният акцент върху иновациите. Чрез преодоляване на структурните уязвимости и задълбочаване на единния пазар, като същевременно се укрепват сигурността и отворената стратегическа автономност на Европа, Съюзът и еврозоната могат да превърнат външния натиск в двигател на дългосрочната устойчивост и глобалното влияние. Наред с това мобилизирането на частни и публични инвестиции е от решаващо значение за стимулиране на растежа на производителността и постигане на целите на ЕС.

⁴ COM(2025) 30 final.

- (4) Икономиката на еврозоната продължава да се доказва като устойчива. Икономическият растеж надхвърли очакванията през 2025 г. Тези по-добри от очакваните резултати първоначално се дължаха на рязкото увеличаване на износа преди предвижданото увеличение на митата, но показателите за инвестициите в оборудване и нематериални активи също бяха по-високи от очакваното. Еврозоната е една от най-отворените големи икономики в света, поради което се очаква да усети натиска на нарасналите ограничения и напрежение в световната търговия. В резултат на това вътрешното търсене е и се очаква да остане основният двигател на растежа, подкрепен от стабилен пазар на труда, подобряване на реалните доходи и като цяло благоприятни условия за финансиране. През 2026 г. икономическата активност вероятно ще остане ограничена от по-бавното външно търсене поради търговските рестрикции и продължаващата глобална несигурност. Като цяло според есенната прогноза на Комисията се очаква реалният БВП в еврозоната да нарасне с 1,2 % през 2026 г. Перспективите за растеж продължават да се характеризират с висока степен на несигурност, като преобладават рисковете от влошаване.
- (5) Инфлацията в еврозоната продължава да е умерена. От пролетта на 2025 г. инфлацията се колебае около равнища, съответстващи като цяло на ценова стабилност. Общата инфлация (ХИПЦ) беше 1,9 % през декември 2025 г., докато базисната инфлация (без храните и енергията) остава по-висока — 2,3 %. Очаква се базисният ценови натиск да остане овладян от неотдавнашното поскъпване на еврото, засилващата се конкуренция при вноса и забавянето на растежа на заплатите. Въпреки че в някои държави членки инфлацията остава висока, в последно време инфлацията в еврозоната и нейните перспективи се доближиха до определението на Европейската централна банка (ЕЦБ) за ценова стабилност. В този контекст ЕЦБ спря цикъла на парично стимулиране, който започна през юни 2024 г. Между юни 2024 г. и 2025 г. лихвеният процент по депозитното улеснение беше намален с общо 200 базисни пункта, като спадна до 2 %. В резултат на това основните лихвени проценти в еврозоната понастоящем са близки до повечето оценки на естествения лихвен процент. В перспектива Комисията прогнозира, че общата инфлация ще бъде 2,1 % през 2025 г. и 1,9 % през 2026 г. Рисковете за прогнозата за инфлацията са като цяло балансирани, като повечето измерители на дългосрочните инфлационни очаквания продължават да бъдат около 2 %, като по този начин подкрепят стабилизирането на инфлацията около целта. Това показва, че политиката на ЕЦБ е била надеждна, като е стабилизирала очакванията и е насочила инфлацията обратно към ценова стабилност.

- (6) През последните години се наблюдаваха значителни подобрения във фискалната позиция на еврозоната като цяло: от 2020 г. до 2024 г. средният дефицит намаля от 7,0 % от БВП на 3,1 % от БВП, докато съотношението на дълга към БВП намаля с 10,1 процентни пункта, достигайки 88,1 % от БВП през 2024 г. В бъдеще фискалните перспективи сочат умерено влошаване, като се очаква дефицитът да нарасне до 3,2 % от БВП през 2025 г. и 3,3 % от БВП през 2026 г. в резултат на нарастващите разходи за отбрана, заедно с продължаващия растеж на разходите за лихви и известен недостиг на приходи. Съотношението на дълга към БВП се очаква да нарасне до 88,8 % от БВП през 2025 г. и до 89,8 % от БВП през 2026 г., което отразява по-неблагоприятната разлика между лихвите и растежа и трайните първични дефицити. Предвижда се фискалната позиция да остане като цяло неутрална през прогнозния период както в ЕС, така и в еврозоната, макар и със значителни различия между държавите членки. Фискалната позиция се определя от фискалните планове, препоръчани от Съвета в съответствие с рамката за икономическо управление на Съюза, въздействието на Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ) и други фондове на ЕС и, където е приложимо, временната гъвкавост, разрешена съгласно националната клауза за дерогация с цел да се улесни преминаването към по-високи разходи за отбрана.

- (7) Промяната на обстановката в Европа по отношение на сигурността подтиква към преход към значително увеличаване на разходите за отбрана и сигурност в целия Съюз. Съветът подкрепи тези усилия, като задейства националните клаузи за дерогация за периода 2025—2028 г. съгласно фискалната рамка на ЕС за, до момента, [13] държави членки от еврозоната, които бяха отправили такова искане до декември 2025 г. Комисията и върховният представител публикуваха Бяла книга за европейската отбранителна готовност до 2030 г.⁵, заедно с плана ReArm Europe, който предоставя на държавите членки финансови лостове за укрепване на отбранителните способности и инфраструктура, включително инструмента „Мерки за сигурността на Европа“ (SAFE)⁶, чрез който ЕС ще предостави на държавите членки до 150 милиарда евро под формата на заеми в подкрепа на инвестициите в отбраната. Този нов инструмент бе посрещнат със силно търсене от страна на държавите членки, които изразиха интерес да участват. Разходите за отбрана остават неравномерни между отделните държави и понякога са силно концентрирани в разходите за персонал, а европейската отбранителна промишленост е фрагментирана. Що се отнася до търсенето, зависимостта от системи, доставяни от страни извън Европа, и дългите развойни цикли ограничават ефективността и способността за бързо разрастване на производството. Увеличаването на европейското производство, засилването на сътрудничеството между държавите членки и нарастването на дела на военните стоки, проектирани и произведени в Европа, ще изискват преодоляване на съществуващите ограничения и по-нататъшно интегриране на пазара на отбранително оборудване. Инструментът може да осигури краткосрочни до средносрочни макроикономически стимули, при условие че обществените поръчки използват европейския промишлен капацитет, а големият му потенциал за иновации създава възможност за дългосрочни ефекти на производителността, особено ако е организиран съвместно.

⁵ Съвместна бяла книга за европейската отбранителна готовност до 2030 г.

⁶ COM(2025) 122 final.

- (8) Общата фискална позиция в еврозоната продължава да бъде подложена на натиск, като бюджетните дефицити и равнищата на дълга все още са над съотношенията отпреди пандемията в няколко държави членки и не се очаква да намалее в близките години. Спазването на фискалните планове, препоръчани от Съвета за запазване на устойчивостта на обслужването на дълга, ще трябва да върви ръка за ръка с допускане на натиск върху разходите, произтичащ от необходимостта да бъдат подобрени отбранителните способности, укрепване на конкурентоспособността, включително чрез подкрепа на иновациите, и увеличаване на инвестициите по стратегически приоритети, включително в критични способности и инфраструктура, както и за бюджетните разходи, свързани с все по-честите събития, съпровождащи изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда, загубите от които в редица държави са частно застраховани само в ограничена степен. Тези значителни и конкуриращи се нужди от разходи ще изискват постепенно преразглеждане на приоритетите на публичните разходи, предприемане на мерки за ограничаване на нарастването на разходите, свързани със застаряването на населението, подобряване на качеството на разходните програми и проучване на възможностите за мобилизиране на допълнителни приходи. Намаляването на разликите в данъчното облагане чрез подобряване на спазването на данъчното законодателство, включително чрез цифровизация, справянето с избягването на данъци и отклонението от данъчно облагане и борбата с агресивното данъчно планиране продължават да бъдат важни, за да се гарантират справедливи и ефикасни данъчни системи. Разширяването на данъчната основа и преминаването към данъци, които са по-малко вредни за растежа, като същевременно се увеличават стимулите за работа и данъчните стратегии се привеждат в съответствие с по-широките цели на политиката, би оказало подкрепа за стабилните публични финанси и устойчивия растеж. Разходите биха могли да станат много по-ефективни и насочени към приоритетите на политиката чрез задълбочено използване на прегледи на разходите, анализ на разходите и ползите и инструменти за бюджетиране въз основа на изпълнението. По-специално по-широкото използване на частно застраховане за загуби, свързани с климата, би могло да осигури допълнително фискално пространство. През 2025 г. в правилата относно междинния преглед на политиката на сближаване на ЕС бяха също така изтъкнати като стратегически приоритети на ЕС редица области (отбрана и сигурност, конкурентоспособност и декарбонизация, енергиен преход, жилища на достъпни цени, мерки, свързани с водата, и предизвикателства, пред които са изправени източните гранични региони). Препрограмирането на оперативните програми и мобилизирането на наличните ресурси ще даде възможност за допълнителни инвестиции в тези области. И накрая, подобряването на ефективността на публичните инвестиции чрез стабилно средносрочно и дългосрочно планиране, ефективната координация между различните области на политиката и равнища на управление, строгата оценка на проектите и полезните взаимодействия с частното финансиране биха допринесли значително за по-висока производителност и фискална устойчивост.

- (9) Пазарът на труда в еврозоната продължава да е стабилен въпреки недостига на работна ръка, който намалява, но остава значителен. Безработицата **се доближава** до рекордно ниски равнища — **6,4 %** в средата на 2025 г. Растежът на заетостта се забави, **но** продължава да бъде подкрепян от нарастващото участие на пазара на труда и [...] миграцията **от страни извън ЕС**. В няколко държави членки нетната миграция е основният фактор, допринасящ за растежа на заетостта от 2021 г. насам. Управляваната законна миграция спомогна за облекчаване на недостига на работна ръка в конкретни отрасли и за компенсиране на демографските трудности. В същото време продължават да съществуват значителни различия между групи от населението. Изгледите за 2026 г. сочат продължаващо забавяне на растежа на заетостта и продължаваща ниска безработица, но с трайни различия между държавите членки и регионите. Засилените търговски ограничения и продължаващата несигурност биха могли да окажат натиск върху растежа, а оттам и върху заетостта както чрез увеличаване на митата върху износа, така и чрез повишаване на несигурността в световен мащаб. Ръстът на номиналните заплати се забавя след период на бърз растеж. Годишният прираст на компенсацията на наето лице в еврозоната е 3,9 % през първата половина на 2025 г. спрямо средно 4,5 % през 2024 г. Предвид намаляващата инфлация реалните заплати нараснаха с 1,7 % през първата половина на 2025 г., а към средата на 2025 г. покупателната способност на заплатите се беше възстановила до равнищата от 2019 г. в еврозоната като цяло. В перспектива се очаква растежът на договорените заплати постепенно да продължи да се забавя.

- (10) Недостигът на работна ръка и умения, съчетан с демографския натиск, продължава да поставя големи предизвикателства пред много европейски сектори и икономиката като цяло. Динамиката на пазара на труда се определя и от текущия преход към цифрова (в съответствие с политическата програма „Цифрово десетилетие“⁷) и декарбонизирана икономика, който създава нови възможности, **като същевременно нуждите на пазара на труда се променят по отношение на определени видове умения и работни места**. Подготовката на работниците за тази промяна изисква постоянни усилия за повишаване на квалификацията и преквалификация, подкрепени от по-тясно съгласуване между политиките за пазара на труда, предоставянето на образование и обучение и търсените умения. Освен това по-успешното придобиване на основни умения още от ранна възраст спомага да се положат основите за развитие на уменията. Преодоляването на големите регионални различия в уменията и в способностите на човешкия капитал ще бъде от полза за работниците и ще укрепи единния пазар. Поставянето на по-силен акцент върху образованието и обучението в областта на НТИМ (наука, технологии, инженерство и математика) — области, в които съществува недостиг — **като същевременно се води борба със стереотипите, свързани с пола**, също е от основно значение за поддържане на конкурентоспособността, готовността и технологичното лидерство. Засилването на стимулите за работа чрез изместване на данъчната тежест от труда, включително чрез целенасочени реформи на данъчните и осигурителните системи, както и подобряването на условията на труд в някои сектори ще подпомогнат участието на **пазара на труда** и заетостта. Улесняването на интеграцията на **пазара на труда** на по-слабо представените групи (включително жени, по-млади и по-възрастни работници, **нискоквалифицирани работници, мигранти, роми и хора с увреждания**), които се различават в зависимост от специфичния за всяка държава контекст, допълнително ще засили предлагането на работна ръка и приобщаването. Участието и процъфтяването на младите хора в рамките на работната сила е от основно значение за устойчивия просперитет на Съюза. Едновременно с това намаляването на бедността, **също и сред децата**, и оказването на подкрепа за уязвимите домакинства чрез подходящи и устойчиви системи за социална закрила и приобщаване, включително подобряването на достъпа до услуги за полагане на грижи и на предлагането на достъпни жилища на приемливи цени, **както и подпомагането на преходите на пазара на труда**, са от ключово значение за социалното сближаване. Създаването на качествени работни места и преходи, както и гарантирането на ефективното участие на социалните партньори в изготвянето на политиките и укрепването на социалния диалог продължават да бъдат от съществено значение за

⁷ Политическата програма „Цифрово десетилетие“ (ППЦД) предоставя споделена, правно обвързваща рамка за управление, която да направлява цифровата трансформация на ЕС до 2030 г. В нея се определят общи цели и задачи на ЕС, които са признати като основен фактор за конкурентоспособността, устойчивостта и технологичния суверенитет на Европа.

поддържане на конкурентоспособността и устойчивостта на еврозоната на структурни промени. Инициативите в рамките на Съюза на уменията⁸ и пътната карта за качествени работни места⁹ ще спомогнат за стимулиране на тези усилия.

⁸ COM(2025) 90 final.
⁹ COM(2025) 959 final.

- (11) Преодоляването на структурните слабости е от решаващо значение за отключването на по-силен и по-устойчив икономически растеж в Съюза и еврозоната и за повишаване на конкурентоспособността и устойчивостта като цяло. Потенциалът за растеж на ЕС е възпрепятстван от повишаването на производителността, което до голяма степен е ограничено до среднотехнологичното производство и нискоквалифицираните услуги, докато в САЩ се наблюдава по-значително развитие във висококвалифицирани, иновативни сектори като ИТ услугите. Укрепването на европейския капацитет за иновации и конкурентоспособност в световен мащаб изисква мобилизиране на наличните ресурси във всички региони на ЕС и превръщане на силната му научноизследователска база в продаваеми технологии и продукти. Това изисква по-големи инвестиции в научноизследователска и развойна дейност (НИРД) и знания, по-силни връзки между научните изследвания и промишлеността, по-мощни екосистеми за иновации, наличие на ориентирана към бъдещето стратегия на ЕС за привличане на таланти и гарантиране на растежа на една добре развита промишленост на кръговата икономика. За тази цел единната патентна система представлява ключов инструмент за укрепване на иновациите. Успоредно с това InvestEU¹⁰ мобилизира големи обеми публични и частни инвестиции, включително в разработването и внедряването на иновации, а платформата за стратегически технологии за Европа (STEP)¹¹ представлява важно средство за насочване на ресурси към стратегически технологии. Въпреки неотдавнашните подобрения екосистемата за рисков капитал в ЕС остава фрагментирана и недостатъчно капитализирана, особено по отношение на инвестициите в разрастващи се предприятия. Разширяването на частния дългосрочен рисков капитал, включително чрез напредък към съюз на спестяванията и инвестициите и устойчива подкрепа чрез публични политики, също е важно за увеличаване на иновациите и подпомагане на НИРД на европейско равнище. Това изисква също мерки за улесняване на достъпа на МСП до капиталовите и иновационните мрежи, тъй като те представляват значителен дял от производствената структура на еврозоната. Растежът и конкурентоспособността на Европа са възпрепятствани и от структурно по-високите разходи за енергия. Планът за действие за енергия на достъпни цени има за цел да понижи цените на енергията и допълнително да намали зависимостта от изкопаеми горива. От съществено значение за тази цел са завършването на енергийния съюз, електрификацията, енергийната ефективност, ускореното внедряване на енергия от възобновяеми източници и чиста енергия, подобреният капацитет на мрежата, включително трансграничните междусистемни връзки и ефективното използване на съществуващите такива, инфраструктурата на интелигентните мрежи и по-голямата гъвкавост на енергийната система.

¹⁰ ОВ L 107, 26.3.2021 г., стр. 30.

¹¹ ОВ L, 2024/795, 29.2.2024 г.

- (12) Добре функциониращите пазари на стоки, труд и добре функциониращите финансови пазари са от съществено значение за инвестициите, устойчивостта и производителността. Мобилизирането на ресурси за секторите с висок потенциал за растеж на производителността изисква премахването на пречките пред преразпределението на капитала и труда, включително за улесняване на стартиращите и разрастващите се предприятия. Въпреки големия си принос за благосъстоянието и сближаването на Европа, единният пазар продължава да бъде незавършен — особено в областта на услугите, цифровите технологии и енергетиката — поради вътрешни пречки, регулаторни различия, сложни процедури и пропуски в транспонирането. През май 2025 г. Комисията стартира нова стратегия за единния пазар¹², която ще бъде подкрепена от предстоящата пътна карта за единния пазар до 2028 г., с цел да се намалят пречките, да се предотвратят нови пречки, както и единният пазар да се приведе в съответствие със стратегическите цели на Европа. Наред с единния пазар, насърчаването на благоприятна бизнес среда с акцент върху опростяването, намаляването на административната тежест и укрепването на управлението на политиките в областта на производителността чрез по-силни национални съвети по производителността би могло да спомогне за повишаване на производителността във всички държави членки. Освен това в сегашните условия на геоикономическа разпокъсаност насърчаването на силни търговски и финансови отношения с единомислещи партньори също би могло да стимулира устойчивия растеж и инвестициите. Осъществяването на структурни реформи, включително на посочените в средносрочните фискално-структурни планове и подкрепяните от фондове на Съюза, например МВУ и други фондове на ЕС, спомага за повишаване на конкурентоспособността на държавите членки чрез премахване на пречките пред инвестициите, подобряване на бизнес средата и повишаване на икономическата стабилност.

¹² COM(2025) 500 final.

- (13) ЕС генерира изобилни спестявания, за да финансира инвестициите и стратегическите си приоритети. Еврозоната е нетен доставчик на капитал за останалата част от света вследствие на постоянен значителен излишък по текущата ѝ сметка, докато нуждите от инвестиции във вътрешен план, включително в областта на НИРД, чистата енергия, адаптирането към изменението на климата и цифровата инфраструктура, отбраната и космическото пространство, остават значителни. Съюзът на спестяванията и инвестициите¹³ има за цел да подобри притока на вътрешни спестявания към вътрешните инвестиции, както и да увеличи достъпа на европейските дружества до финансиране, в съответствие с целите за задълбочен и добре функциониращ единен пазар. Той също така има за цел да предостави на гражданите повече възможности да повишат благосъстоянието си чрез инвестиране на капиталовите пазари, като по този начин се мобилизират спестяванията. Това означава засилване на участието на инвеститорите на дребно и финансовата грамотност, мобилизиране на големия набор от активи на институционалните инвеститори в Европа и разширяване на възможностите за финансиране извън банковия сектор за всички предприятия, включително за подпомагане на стартиращи и разрастващи се предприятия. Той налага също преодоляване на разпокъсаността на капиталовите пазари, създаване на условия за трансгранични икономии от мащаб и намаляване на административната тежест чрез по-ефективен надзор в рамките на единния пазар и ограничаване на свръхрегулирането в национален мащаб. Тази програма се основава на траен напредък както по отношение на съюза на капиталовите пазари, така и по отношение на банковия съюз. Чрез задълбочаване на капиталовите пазари инвеститорите на дребно и институционалните инвеститори, включително професионалните и личните пенсионни схеми, биха могли да получат достъп до по-разнообразни инвестиционни възможности, което би позволило на гражданите да увеличат благосъстоянието си и да бъдат насочени средства към европейските предприятия и инфраструктура. Същевременно завършването на банковия съюз чрез осъществяване на напредък по всички незавършени негови елементи в съответствие с изявлението на Еврогрупата от юни 2022 г. и развитието на конкурентоспособни и добре функциониращи банкови сектори биха допринесли за по-интегрирано, стабилно и ефикасно финансово посредничество във всички държави членки, като по този начин се намалява разпокъсаността и се укрепва устойчивостта на финансовата система. Инициативи на държавите членки като Европейската лаборатория за конкурентоспособност също могат да спомогнат за по-нататъшен и по-бърз напредък към изграждането на съюза на спестяванията и инвестициите. Вzeti заедно, тези реформи ще позволят на еврозоната и на Съюза като цяло да насочат изобилието от спестявания към продуктивни инвестиции на национално ниво и да превърнат тези спестявания в двигател на конкурентоспособността, иновациите и сигурността.

¹³ COM(2025) 124 final.

- (14) Еврото играе важна роля като регионална валута, широко използвана за фактуриране от съседните икономики, и като резервна валута, като по този начин служи като макроикономическа опора за стабилността на по-широкия европейски регион. То се използва широко и от европейските износители и вносители в сделките им с останалата част на света. Същевременно международната парична и финансова система преминава през дълбока промяна, белязана от геополитически сътресения, нарастваща многополюсност и бързи технологични иновации.
- Инструментализирането и заплахите от инструментализиране на икономическите и финансовите взаимозависимости откритоха уязвимостите във финансовата стратегическа автономност на Съюза и на еврозоната. По-широкото използване на еврото в международен мащаб би допринесло за стратегическата автономност на ЕС, би понижило разходите за финансиране и би намалило валутните експозиции на дружествата, макар да предполага потенциални нови отговорности за поддържане на международната макрофинансовата стабилност. В този контекст разработването и приемането на цифрово евро, наред с усилията, насочени към подобряване на оперативната съвместимост и приемане на националните и регионалните частни платежни решения и проучване на потенциала за емитиране на деноминирани в евро и емитирани в ЕС стабилни криптовалути и за създаване на токенизирани депозити, би допринесло за укрепване на паричния суверенитет на Европа, като по този начин ще се намали зависимостта от неевропейски финансови инфраструктури и ще се повишат устойчивостта и подготвеността на европейската финансова и платежна система.

- (15) Финансовият сектор остана устойчив. Резултатите от проведения от Европейския банков орган през 2025 г. стрес тест в целия ЕС потвърдиха, че европейските банки остават стабилни дори при сериозен хипотетичен икономически спад. Въпреки това рисковете за финансовата стабилност са високи и продължават да съществуват уязвимости. През първата половина на 2025 г. банковият сектор в еврозоната продължи да функционира стабилно, подкрепен от стабилни капиталови и ликвидни позиции, както и от устойчива рентабилност, въпреки отслабването на глобалните и вътрешните условия и падащите лихвени проценти. Банковите оценки са се увеличили значително от средата на 2024 г. насам, като качеството на активите до момента се е запазило, а съотношенията на необслужваните кредити като цяло са стабилни. Същевременно международната среда отчита повече колебания. Несигурността на световната политика и нестабилните финансови условия в световен мащаб повишават риска от корекции на цените на активите и от подновен натиск върху ликвидността и пазарите на държавен дълг. Както банките, така и небанковите финансови посредници (НБФП) имат значителни експозиции към чувствителни към търговията сектори като стоманодобива и автомобилостроенето. В случай че не бъдат ограничени, несъответствията по отношение на ликвидността и високият ливъридж в ключови сектори на НБФП представляват важни източници на уязвимост. Нарастващата взаимосвързаност между банките и НБФП, заедно със значителните връзки с други НБФП и пазари извън ЕС, увеличават сложността и експозициите, които понастоящем не са достатъчно видими и наблюдавани. Продължават да съществуват рискове в сектора на търговските недвижими имоти, които изискват внимателно наблюдение. Развитието на жилищния пазар също заслужава внимание, като се имат предвид връзките му с банковото кредитиране и частната задлъжнялост, както и с инвестициите и икономическата дейност като цяло. На фона на повишеното геополитическо напрежение киберрисковете продължават да придобиват все по-голямо значение като ключови оперативни уязвимости, включително за банките. За финансовия сектор съществуват и рискове, произтичащи от експозиции, свързани с климата и околната среда. В този контекст запазването на финансовата стабилност ще изисква постоянна бдителност, ориентиран към бъдещето надзор и засилена издръжливост във всички сегменти на финансовата система, включително чрез подходящи защитни мрежи,

ПРЕПОРЪЧВА на държавите членки от еврозоната решително да предприемат, заедно и поотделно в рамките на Еврогрупата, следните действия за периода 2026—2027 г.:

- (1) Да запазят фискалната устойчивост, да спазват препоръчаните планове за нетните разходи, включително, когато е приложимо, временната гъвкавост, предоставена чрез националната клауза за дерогация за разходите за отбрана. Това следва да доведе до съответно диференцирана фискална политика и до неутрална като цяло фискална позиция през 2026 г.
- (2) Като спазват препоръчаните планове за нетните разходи, да прилагат средносрочни фискални стратегии, даващи възможност за изразходване на необходимите средства, свързани с отбранителните способности, засилване на конкурентоспособността, иновациите и инвестициите в стратегически приоритети. Да извършат преосмисляне на приоритетите на националните бюджети в средносрочен план и да вземат мерки за повишаване на ефективността, ефикасността, качеството и състава на публичните приходи и разходи, включително чрез борба с агресивното данъчно планиране. Да стимулират разширяването на частното застраховане за загуби, произтичащи от събития, свързани с климата.
- (3) Да преодолеят затрудненията в отбранителната промишленост, за да се гарантира, че в съответствие с Пътната карта за отбранителната готовност до 2030 г. допълнителните публични разходи се превръщат в навременни и ефективни отбранителни способности. Да насърчават пазар за отбранително оборудване, обхващащ целия ЕС; да поощряват съвместното възлагане на обществени поръчки, което спомага за подобряване на ефективността и оперативната съвместимост и намалява разпокъсаността.
- (4) Да приключат изпълнението на националните планове за възстановяване и устойчивост до 31 август 2026 г. и да оказват подкрепа на инвестиционното финансиране през следващите години чрез координиране на националното финансиране и финансирането от ЕС. Да гарантират усвояването на наличните средства на ЕС, като се възползват от възможностите, въведени с междинния преглед на политиката на сближаване.

- (5) Да насърчават повишаването на квалификацията и преквалификацията на работната сила с оглед на увеличаването на производителността и капацитета за иновации и да подкрепят стратегическите сектори. Да подсилят политиките в областта на образованието и обучението с цел подобряване на образователните резултати със специален акцент върху основните и цифровите умения и осигуряване на по-добро съответствие между търсенето и предлагането на профили на уменията. Да преодолеят несъответствията между търсените и предлаганите умения и големите регионални различия по отношение на уменията и способностите на човешкия капитал. Да насърчават качеството на работните места и да увеличат допълнително участието на пазара на труда, включително за по-слабо представените групи на пазара на труда. Да предприемат мерки за улесняване на трансграничната мобилност в рамките на единния пазар и управляваната законна миграция на граждани на трети държави, упражняващи професии с недостиг на работна сила. Да засилят стимулите за работа чрез изместване на данъчната тежест от труда, включително чрез целенасочени реформи на данъчната система и системата за социална сигурност. Да предприемат действия за борба и намаляване на бедността чрез запазване и укрепване на адекватни и устойчиви системи за социална закрила и приобщаване, както и достъп до финансово достъпни, устойчиви и качествени жилища. Да осигурят ефективно участие на социалните партньори в изготвянето на политиките и да засилят социалния диалог [...].
- (6) В съответствие с националните практики и като зачитат ролята на социалните партньори и на социалния диалог¹⁴, да укрепват условията, които подкрепят устойчивия растеж на заплатите, особено за лицата с ниски и средни доходи, в съответствие с развитието на производителността, като надлежно се отчитат рисковете от инфлация и различията в конкурентоспособността в рамките на еврозоната.
- (7) Да дадат предимство на публичните инвестиции и да стимулират частните инвестиции в подкрепа на научните изследвания и иновациите, декарбонизацията на промишлеността, чистата енергия на достъпни цени, екологичния и цифровия преход, икономическата сигурност и намаляването на стратегическите зависимости по веригите за създаване на стойност. Да насърчават разпределянето на ресурси към сектори и технологии с потенциал за висок растеж и да укрепват екосистемите за иновации, включително чрез засилване на връзките между различните участници, като например предприятия, университети или научноизследователски институции, и развиване на ролята на рисковия капитал за финансиране на стартиращи и разрастващи се предприятия и ускоряване на внедряването на цифрови технологии и технологии с нулеви нетни и ниски емисии. Да подобряват достъпа до подходящо

¹⁴ При подготовката на есенния пакет за 2026 г. Комисията и Съветът получиха становища от Европейската конфедерация на профсъюзите (ETUC) и сдруженията на работодателите. Вж. https://commission.europa.eu/publications/2026-european-semester-autumn-package_en.

финансиране за предприятия, особено за иновативните МСП, включително чрез рисков капитал.

- (8) Да премахнат съществуващите вътрешни пречки и регулаторните различия на национално равнище, както и оставащите недостатъци при транспонирането и съответствието, с цел задълбочаване на единния пазар и повишаване на ефективността, конкурентоспособността и капацитета на предприятия да се разрастват и да разширяват дейността си в глобален мащаб.
- (9) Да осъществят напредък в опростяването на нормативната уредба чрез идентифициране и намаляване на ненужната тежест и гарантиране на приемането на прозрачно, пропорционално и целенасочено регулиране, включително чрез ефективно използване на наличните инструменти, като например обществените консултации и консултациите със заинтересованите страни в законодателния процес, както и на последващите оценки на законодателството.
- (10) Да изграждат Европейски съюз на спестяванията и инвестициите въз основа на съобщението на Комисията от март 2025 г.¹⁵ чрез съвместни усилия на европейско, национално равнище и на равнище държави членки за насърчаване на конкурентоспособни и добре функциониращи капиталови пазари и банкови сектори с цел мобилизиране на европейските спестявания за дългосрочни инвестиции, по-специално в сектори на европейската икономика с висок потенциал за растеж или от стратегическо значение. Да се справят с разпокъсаността на капиталовите пазари и пречките пред трансграничното предоставяне и потребление на финансови услуги, както и с различията в националните надзорни практики, като се постигне бърз напредък по законодателния пакет за пазарната интеграция и надзора. Да завършат банковия съюз, като продължат работата по всички оставащи елементи в съответствие с изявлението на Еврогрупата от юни 2022 г. Да повишат конкурентоспособността на банковия сектор.
- (11) Да обмислят възможности за изпълнение на препоръките на Комисията от 2025 г. относно увеличаване на наличността на спестовно-инвестиционни сметки с опростено и благоприятно данъчно третиране¹⁶ (септември 2025 г.) и относно пенсионните информационни табла, системите за проследяване на пенсиите и автоматичното включване¹⁷ (ноември 2025 г.), както и на препоръките, съдържащи се в съобщението от 2025 г. относно стратегията за финансова грамотност за ЕС¹⁸ (септември 2025 г.).

¹⁵ COM(2025) 124 final.

¹⁶ C(2025) 6800 final.

¹⁷ C(2025) 9300 final.

¹⁸ COM(2025) 681 final.

- (12) Да продължат с ускорен темп да придвижват работата по цифровото евро, да насърчават иновациите, конкуренцията и устойчивостта на пазара на плащанията и да гарантират непрекъснатия широк достъп и използваемост на парите на централната банка в цифровизиращата се икономика. Да поощряват разработването и приемането на създадени в Европа частни платежни решения с общоевропейски обхват, като се насърчава оперативната им съвместимост с цифровото евро. Да проучат потенциала за емитиране на деноминирани в евро и емитирани в ЕС стабилни криптовалути и за създаване на токенизирани депозити.
- (13) Да насърчават международната роля на еврото и да се ангажират с по-нататъшното укрепване на позицията му в световен мащаб, включително чрез по-нататъшно развитие на европейските финансови и платежни инфраструктури, като засилват тяхната устойчивост и подготвеност.
- (14) Да наблюдават рисковете за макрофинансовата стабилност, включително произтичащите от качеството на активите, динамиката на преоценката и експозициите, свързани с климата и околната среда, както и взаимовръзките между банките и небанковите посредници на основните финансови пазари и чрез частно финансиране. Когато е необходимо, да подобрят регулаторната и надзорната рамка за сектора на небанковото финансово посредничество, за да се гарантира, че възникващите уязвимости се установяват и управляват ефективно.

Съставено в Брюксел на ... година.

За Съвета

Председател
